

ВЕСТИ

ГЛАСИЛО БИБЛИОТЕКЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ - ЈУЛИ 1994. ГОДИНА 3 БРОЈ 9
YU ISSN 0354-2866

УЗ ОВАЈ БРОЈ

НОВИ ЗАКОН О БИБЛИОТЕКАМА

Нови Закон о библиотечној делатности донела је Народна Скупштина Републике Србије 26. маја 1994. године. Закон је у примени, сажет је у 36 чланова и написан добрим језиком. Ваља указати тек на неке одредбе, иако знам да би било најбоље донети на овом месту целовит текст. Међутим, штампан је у службеном гласнику и свима доступан.

Јасно је одређен општи интерес у библиотечној делатности у десет тачака и то: прикупљање, обрада, чување и коришћење библиотечке грађе; израда библиографије српског народа и националних мањина; пријем и чување обавезног примерка штампане публикације и вођење централног каталога; ширење, популарисање и заштита српске књиге у иностранству; обједињавање рефералних послова; објављивање стручних и других публикација; изградња и развој јединственог библиотечно-информационог система; опис ћирилских и осталих значајних рукописа; заштита библиотечке грађе и матични послови.

Општи интерес остварује Народна библиотека Србије и на том послу сарађује са Библиотеком Матице српске. Тако је законски озваничена сарадња која непрекидно траје у дугом низу година иза нас и тако се Библиотеци Матице српске даје место друге библиотеке у Србији. Њена делатност је уређена и раније донетим Законом о Матици српској и законом о финансирању из буџета Републике. Све то примамо са задовољством, иако памтимо дугу процедуру и убеђивања која се, вероватно, у задатим околностима нису могла прескочити.

Ако неко буквално и цинично чита Закон, помислиће да највише библиотечких послова обавља министар културе, јер су његови задаци прецизно одређени, у замашном обиму. Министар прописује услове чувања библиотечке грађе, садржину књиге инвентара и каталога, начин обављања стручног надзора, врсте стручних послова, степене стручне спреме библиотечких радника, програм стручног испита и начин његовог полагања, именује комисију за полагање стручног испита, утврђује услове за стицање стручних звања, начин вођења регистара библиотека, именује и разрешава руководиоце библиотека које обављају матичне функције, односно доноси све подзаконске прописе. Народна библиотека Србије је матична за све библиотеке у Републици, а о повереним матичним функцијама одлучује министар културе. Библиотека Матице српске ће бити матична за све високошколске и научне библиотеке у Војводини, док ће матичност за народне библиотеке обављати и библиотеке у седиштима округа.

Нужно је истаћи, да бисмо избегли неспоразуме, да је Закон писан уз учешће библиотекара и не треба сумњати да ће тако бити и приликом доношења подзаконских прописа.

М. Вуксановић

СТАРА И РЕТКА КЊИГА И ЛЕГАТИ

Према пројекту *Опис ћирилских рукописних књига БМС* настављени су послови на прикупљању грађе и опису рукописних *минеја, октоиха и триода* из збирке БМС. Каталогски описи тих рукописа и научни прилози о њима чиниће пету књигу у серији *Ћирилске рукописне књиге БМС*.

У едицији *Каталог старих и ретких књига БМС* публикована је прва књига - *Ћирилицом штампане књиге 15-17. века Библиотеке Матице српске*, посвећена петстојој годишњици *Октоиха Ђурђа Црнојевића*.

Започета је компјутерска обрада српских књига 18. века БМС (обрађено је 100 књига), а крајњи циљ је објављивање каталога те изузетно богате и вредне збирке. Каталог ће се појавити као друга књига у поменутој едицији *Каталог старих и ретких књига БМС*.

Према плану за обраду *микрофилмова* обрађено је 100 наслова српских и хрватских књига 18. века на микрофилму.

Из збирке српских књига 19. века сигнирано је и компјутерски обрађено 19 књига.

Настављени су послови на сређивању и обради посебних библиотека у збирци раритета БМС. У овом периоду обрађене су 392 књиге и 74 наслова периодичних публикација, и то из библиотеке *Текелијанума, Петра Попадића, Аврама Ђукића, Ј.Ј. Змаја и Васе Стајућа*.

Каталог личне библиотеке *Платона Атанацковића*, прве личне библиотеке дароване Матици српској (1841), припремљен је и предат у штампу. Он ће бити прва књига у серији каталога легата БМС. У каталогу је описана 341 књига (56 српских, 154 немачке, 70 латинских, 50 француских, 8 руских и по једна румунска, хрватска и чешка књига), а постоје и четири пратећа регистра (ауторски, регистар наслова, стручни и хронолошки регистар).

Донација Никол и Сретена Марића сређује се и обрађује по утврђеном плану. У овом периоду каталогизирани су 503 књиге, а предметно аналитички обрађено је 190 текстова.

Од *страних књига* у збирци раритета БМС обрађено је 55 рукописних и 32 штампане књиге 18-19. века.

У току су послови на ревизији и обради збирке књига с *посветама, потписима и белешкама* значајнијих личности из наше историје, науке и културе. Из те збирке обрађено је 487 књига.

НОВЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

Библиотека Матице српске је током првих шест месеци 1994. године примила и у своје фондове укључила укупно 21.976 публикација (8.117 књига, 12.173 броја часописа и новина и 1.686 јединица посебне библиотечке грађе).

Из Библиотеке је у оквиру размене обавезног примерка као и размене књига и периодике са бројним институцијама у земљи и иностранству укупно упућено 22.768 публикација.

ОБАВЕЗНИ ПРИМЕРАК

Након опомене која је упућена штампарима у Војводини број примљених публикација обавезним примерком се знатно повећао. Примљено је укупно 24.500 публикација и у фондове Библиотеке укључено 805 књига, 2.662 броја периодике и 796 јединица посебне библиотечке грађе. Другим библиотекама у земљи упућено је 20.200 публикација из обавезног примерка Војводине.

На основу размене обавезног примерка са библиотекама у земљи примљено је 7.907 публикација (504 књиге и 7.403 броја серијских публикација).

КУПОВИНА

Набавка књига куповином била је као и претходне године окренута домаћој књизи. За поуну фонда униката и музејске збирке купљено је 137 нових, 132 антикварне књиге, 94 броја антикварне периодике као и 157 јединица посебне библиотечке грађе. Шест старих српских књига уврштено је у Фонд *Александре Санде Узелац и сестре Ирине*.

Од страних издања понуђених Библиотеци купљено је 29 антикварних књига, 38 јединица посебне библиотечке грађе као и 37 бројева антикварне периодике.

РАЗМЕНА

БМС је у оквиру размене са институцијама, академијама наука, научним друштвима, универзитетским и националним библиотекама у свету примила 288 књига, 1.443 броја часописа и новина и 23 јединице за фонд посебних збирки. Партнерима у размени и славистичким центрима ван земље упућена је 1.021 књига и 1349 бројева серијских публикација.

Разменом са југословенским библиотекама примљено је 82 публикације, а послато 198.

О раду БМС у 1993. години

На седници Управног одбора Матице српске, која је одржана 25. априла 1994. године, разматран је извештај о раду Матице, Библиотеке, Галерије и Издавачког предузећа Матице српске. Доносимо део извештаја Нине Попов објављен у новосадском Дневнику 26. априла 1994. године:

Чланови Управног одбора Матице српске разматрајући на јучерашњој седници извештај о раду ове научне и културне институције, у протеклој години констатовали су да је она својим књижевним, културним и научним радом, негујући пре свега језик, књижевност и историју српског народа, допринела очувању и развоју трајних вредности. Упракос свим тешкоћама, захваљујући преданом раду Матичних сарадника, очуване су и све културне тековине и капитални пројекти (...)

У Библиотеци Матице српске, по речима управника Мира Вуксановића, новим законским решењем утврђено је да ова Библиотека и даље прима обавезни примерак свих штампаних издања, настављена је размена са иностраним библиотекама у оквиру које је размењено око 10 хиљада књига и часописа. У прошлој години БМС је објавила и највише сопствених издања, а посебно је истакнута прва књига каталога старих и ретких књига из ове Библиотеке. Настављен је рад на доградњи зграде Библиотеке, али је у републичком буџету за ову намену предвиђено милион динара, док је за потпуни завршетак прве фазе потребно око шест. Чланови Управног одбора су се сагласили да је протекла година најуспешнија у раду БМС у њеној историји, пре свега зато што је успела да се сасвим трансформише у изразито модерну билбиотечку установу која не заостаје за светским системима (...)

ПОКЛОН

Од примљених поклона у фондове Библиотеке укључена је 1.371 књига, 301 број периодике као и 663 публикације за фонд посебних збирки.

Примљено је неколико посебно драгоцених поклона: од Издавачке куће L'Age d'homme из Лозане и домаћих издавача: Поларис, Архив Кљакић и Сфаирос.

Стеријино позорје је своје библиотеку поклонило БМС. Библиотека се сукцесивно преноси и одмах инвентарише. До сада је завршен рад на инвентарисању 5000 књига.

Депозитом ФАО и УНЕСКО примљено је 49 књига, 29 бројева периодике и 9 јединица посебне билбиотечке грађе.

Библиотека је поклонила око 250 књига библиотекама у земљи које су јој се обратиле за помоћ: школама у Крњој Јели, Зрењанину, Љубињу и Катедри за српски језик на Филозофском факултету у Петрињи.

КАТАЛОШКО-БИБЛИОГРАФСКА ОБРАДА

Ажурно је рађена именска, предметна и децимална обрада нових публикација као и књига које су у ранијим годинама биле само именски обрађене и према старим правилима (ретроспектива). Приводи се крају обрада чланака из *Летописа Матице српске* и осам *Зборника Матице српске*, а започета је обрада чланака из часописа *Поља*.

У овом периоду укупно је обрађено 43.145 књига, наслова периодике, нота, географских карата и планова, плоча, ситног билбиотечког материјала, микрофилмова, научних пројеката и других публикација и у базу унето укупно 41.141 запис.

Формирано је око 22.344 предметне и 18.737 децималних одредница.

Библиографски је обрађено 439 књига за текућу и персоналну билбиографију.

Настављено је попуњавање, обрада и заштита Завичајне збирке Војводине.

Евидентиране су допуне за 1.172 годишта текуће и старе периодике.

За Картографски фонд, Фонд музикалија, Ликовно-графички фонд и Фонд ситноштампаног и документационог материјала укупно је примљено 889 публикација. Сигнирано је и инвентарисано 4.340 публикација.

ЗАПИСИ НА РАЧУНАРУ

На крају првог полугодишта 1994. (30.06.1994.г.) у компјутерској бази БМС укупно има 327.801 запис (284.980 књига, 12.909 периодике, 18.759 аналитичке обраде и 11.153 остале грађе).

КОРИШЋЕЊЕ ПУБЛИКАЦИЈА

У првом полугодишту 1994. године у БМС је учлањено 3.357 читалаца, највише студената, професора и асистената Универзитета у Новом Саду. У читаоницама је коришћено 7.800 књига и 1.100 серијских публикација. Књиге и часописи међубилбиотечком позајмицом размењивани су са другим библиотекама у Југославији. У топографском каталогу евидентирано је и у магацине смештено 15.687 књига и 2.926 годишта пе-

риодике. Оштећене публикације редовно су издвајане за књиговезачку и рестаураторску заштиту.

ЗАШТИТА ПУБЛИКАЦИЈА

У конзерваторској лабораторији у првих шест месеци 1994. године рађени су рукописи, палеотипи, књиге 18. века, веома оштећени примерци периодичне публикације *Застава* и предмети из посебних збирки.

Конзервисано је 4.546, рестаурисано 4.245 веома оштећених листова књига и новина, 22 предмета из посебних збирки: планова, диплома и географских карата, повезано и укоричено 15 књига.

У фотолабораторији су снимане српске књиге 18. и 19. века и стара српска периодика. Укупно је урађено 51.928 микроснимака, 122 фотографије и дуплицирано са оригинал-негатива на диазо филм 11 ролни филма.

У књиговезници је повезано и преповезано 4.350 бројева новина у тврди повез са позлатом, 2.624 бројева часописа, поправљено 578 примерака старих оштећених књига и урађени други књиговезачки послови.

РЕФЕРАЛНИ ЦЕНТАР

У Рефералном центру БМС у првом полу-годишту 1994. године обрађено је 289 докторских дисертација, инвентарисано и именски обрађено 97 научно-истраживачких пројеката са 457 тема.

У базу ЈУ-АГРИС је уписано 319 документационих јединица, објављена је свеска *Сигналних информација из библиотекарства*, било је у лепом обиму истраживања цитираних (84 научника), тематских претраживања (97), а поручиван је и примарни материјал из иностранства. Новина је да су преузети сви послови око уноса података за АГРИС, јер је суботички партнер остао без кадрова. Због санкција УН није било могуће онлајн претраживање страних база података.

МАТИЧНИ ПОСЛОВИ

Остварујући своје законске обавезе из домена матичних послова, БМС је у првом полугодишту 1994. године обављала стручне надзоре над радом народних и високошколских библиотека, пружала стручну

помоћ, пратила и проучавала стање, потребе и услове рада у библиотечкој мрежи Војводине.

До 26. маја, када је донет нови Закон о библиотечкој делатности, којим се мења досадашња мрежа матичности, обављени су стручни надзори у народним библиотекама у Србобрану, Бачу и Бечеју и библиотечкој јединици Технолошког факултета у Новом Саду. Након свих надзора урађени су извештаји о стручном раду ових библиотека са предлозима мера за унапређење њихове делатности и одговарајућим решењима. Стручна помоћ пружена је у четрнаест народних и високошколских библиотека у Војводини, као и у Народној библиотеци у Шапцу, на њен захтев, у сређивању раритетног фонда.

На основу прикупљених статистичких и текстуалних извештаја израђена је *Анализа рада народних и високошколских библиотека у Војводини за 1993. годину*. Она садржи основне показатеље стања главних сегмената библиотечке мреже у Војводини у прошлој години и тенденције њеног даљег развоја.

У читаоници стручне библиотекарске литературе примане су нове публикације и услуживане корисници.

У обављању матичних послова остварена је добра сарадња са Народном библиотеком Србије, централном матичном библиотеком у Републици, а узето је учешће у активностима Заједнице библиотека и библиотекарског друштва Србије.

Стручни библиотекарски ИСПИТ

У Народној библиотеци Србије, крајем маја ове године, стручни библиотекарски испит положили су Ивана Мразовић-Радовић и Станимир Јакшић, радници БМС, и стекли звање библиотекара. Наслов стручног рада Станимира Јакшића био је *Предметно одреднице из теологије у Библиотеци Матице српске*. Тема стручног рада Иване Мразовић-Радовић био је *Легат професора Рашка Димитријевића у Библиотеци Матице српске*.

ИЗЛОЖБЕ

У првом полугодишту 1994. године пригодним изложбама БМС је обележила неколико значајних годишњица из културне историје:

(1) У част деведесетогодишњице рођења Младена Лесковца припремљена је изложба књига, фотографија и писама који сведоче о његовом животу и раду;

(2) За свечану седницу Матице српске приређена је изложба посвећена двестогодишњици *Историје* Јована Рајића;

(3) За прославу петстогодишњице *Октоиха првогласника* постављена је изложба најстаријих ћирилицом штампаних књига Библиотеке Матице српске;

(4) Поводом стопедесетогодишњице од рођења Пола Верлена припремљена је изложба о његовом животу и раду;

(5) Из фондова посебног библиотечког материјала БМС изложена је грађа која говори о историјском и културном развоју Новог Сада;

(6) Трестогодишњица рођења Франсоа Волтера обележена је пригодном изложбом књига и фотографија;

(7) Поводом деведесет година од смрти Антона Павловича Чехова постављена је изложба о његовом животу и стваралаштву.

Нови број Сигналних информација

Почетком јуна 1994. године из штампе је изашао 23. број *Сигналних информација* - *серијских публикација из библиотекарства* у издању Библиотеке Матице српске. У новом броју дат је садржај југословенских, енглеских, руских, немачких, француских, мађарских, чешких, словачких, пољских и бугарских библиотекарских часописа из 1993. године које је БМС добила разменом са иностраним институцијама. Свих 90 часописа доступно је читаоцима у Читаоници стручне литературе БМС, а могуће је и наручити копије чланака.

ИЗДАЊА

Библиотека Матице српске у првом полугодшту 1994. године објавила је следећа издања:

(1) *Ћирилицом штампане књиге 15-17. века Библиотеке Матице српске*, аутора Душице Грбић, Ксеније Минчић-Обрадовић и Катнице Шкорић. То је прва књига у серији *Старе и ретке књиге БМС*, а промовисана је 10. марта 1994. године на свечаности посвећеној 500-годишњици *Октоиха првогласника*;

(2) *Белешке на белинама Његошевих књига Владимира Отовића*. Ово је IV књига у едицији *БМС Трагови*;

(3) У оквиру Сентандрејског пројекта, као заједничко издање Народне библиотеке Србије и Библиотеке Матице српске, објављене су три књиге: *Каталог серијских публикација Библиотеке Српске православне епархије будимске од XIX до XX века*, приредила Бранка Булатовић; *Каталог књига Библиотеке Српске православне епархије будимске од XIX до XX века - књиге на српском језику* и *Каталог књига Библиотеке Српске*

православне епархије будимске од XIX до XX века - Књиге на страним језицима, приредиле Мирјана Бабовић и Светлана Јанчић;

(4) *Годишњак Библиотеке Матице српске за 1993. годину*;

(5) *Анализа рада народних и високошколских библиотека у Војводини за 1993. годину*;

(6) *Билтен приновљених страних књига*;

(7) *Сигналне информације из библиотекарства*;

(8) *Вести: гласило БМС*, два броја.

Магистарски рад Мирјане Брковић

Мирјана Брковић, библиотекар Одељења за стару и ретку књигу и легате БМС, стекла је звање магистра књижевних наука на Филозофском факултету у Новом Саду 18. маја 1994. године. Магистарски рад под насловом *Фантастика и реализам у делу Јована Грчића Миленка* одбранила је пред комисијом у саставу проф. др Драгиша Живковић, проф. др Бранко Милановић и проф. др Марија Клеут.

ИЗГРАДЊА НОВЕ ЗГРАДЕ

Настављена је доградња зграде БМС. Републичким буџетом, преко Министарства за културу, наменски је издвојено милион нових динара. Половина тог износа је пренета на рачун БМС. Новац је усмерен на уградњу система вентилације и грејања, као и за припрему поставке металних полица за компактни смештај књига. Радове изводи *Неумар* из Новог Сада са својим кооперантима (*Монтажа* из Београда, *Термовент* из Београда, *Економ* из Ушћа и други), а надзор обављају стручњаци *Плана* из Новог Сада.

ИЗЛОЖБЕ

ТРИ ВЕКА ВОЛТЕРА

Франсоа Мари Аруе Волтер (1694-1778), француски књижевник, историчар и филозоф, био је један од најизразитијих представника епохе просвећености и најслободоумнијих духова ондашње Европе. Његова су главна дела филозофски романи *Задиг*, *Микромегас* и *Кандид*, епопеје *Анријада* и *Девица Орлеанска*, историјски списи *Век Луја XIV*, *Историја Карла XII* и *Оглед о обичајима и духу нација*, трагедије *Едип*, *Брут*, *Заира*, *Цезар* и *Мероп*, комедије *Сењорско право* и *Нанина* и филозофски списи *О толеранцији*, *Филозофска писма* и *Филозофски речник*.

Гете је, оцењујући Волтера као неограниченог духовног господара француске нације, написао да је тај извандредни, изузетни човек осећао неодољиву потребу да пред публику изнесе божанско и човечно, небеско и земаљско, да људе забави, поучи, покрене и узбуди. Волтеров живот и дело обележила је борба против свих лажних вредности и ауторитета и залагање за светлост разума и толеранцију, уз знамениту поруку са краја *Кандида* да свако треба да окопава свој врт.

Управо овом поруком почиње и изложба посвећена тристогодишњици рођења славног Француза, коју су у Матици српској поставили Силвиа Дражић и Жељко Вучковић, библиотекари БМС. Волтерово стваралаштво представљено је избором његових књига и фотографија, као и критичких студија о његовом делу. Изложене су и Волтерове књиге из Донације Никол и Сретена Марића, као и факсимил насловне стране *Задига* у преводу Павла Берића, једног од првих издања Матице српске. У Матичиној књижници, у оквиру личне библиотеке Саве Текелије, чувају се и Волтерова сабрана дела на француском језику објављивана од 1784. до 1790. године, у седамдесетједном тому.

Ж. Вучковић

ИЗЛОЖБА О ЧЕХОВУ

Поводом деведесет година од смрти Антона Павловича Чехова (1860-1904), познатог руског књижевника, у Библиотеци Матице српске је крајем априла постављена изложба књига, фотографија и критичких приказа Чеховљевог стваралаштва.

Антон Павлович Чехов је био лекар по професији и упоредо са лекарском праксом пише приповетке и објављује у хумористичким часописима, најчешће под псеудонимом Антоша Чехонте. Године 1884. године излази прва збирка његових приповедака под називом *Приче Мелпоменине*. Ускоро Чехов путује на острво Сахалин, које оставља дубок траг у његовом стваралаштву и где настају приповетке *У изгнанству*, *Убиство*, и новела *Палата бр. 6*. Осамдесетих година Чехов почиње да пише и драме. После неколико путовања у иностранство, 1892. године, Чехов купује имање у Мелихову, где ради као лекар и помаже сељацима. У то време настају нове приповетке и новеле: *Студент*, *Сељаци*, *Човек у футроли*, *О љубави* и драма *Гaleb*. Своје умеће драмског писца Чехов показује и у драмама *Ујка Вања*, *Три сестре* и *Вишњик* које су постављене на сцени новоотвореног московског театра. После очеве смрти, а због погоршаног сопственог здравља (имао је туберкулозу), Чехов прелази да живи на Јалту где се сусреће са Толстојем, Горким, Буњиним и другим писцима.

У делима А.П. Чехова дата је широка палета руског живота. Он је у својим делима најчешће, приказивао, обичне људе отуђене у својој средини, извитоперене њеним притиском и кроз карактере тих јунака дао представу о средини у којој су живели. Његово интересовање се усредсређује на душу јунака, његове унутрашње буре и сукобе. Својим приповеткама и новелама Чехов је имао велики утицај на развој руске и светске књижевности а својим драмама отворио је нове путеве у позоришној литератури.

Изложбу су припремиле и поставиле Татјана Јазић-Савин и Марија Јованцаи.

М. Јованцаи

ПОПУЊАВАЊЕ ФОНДА ДОНАЦИЈЕ МАРИЋ

Крајем 1993. и у пролеће 1994. године у Новом Саду је поново боравила госпођа Никол Марић. За то време наставило се са остваривањем уговора о Донацији Марић.

Примљено је још 238 књига и 34 броја периодике. Књиге су на француском (83), енглеском (70), немачком (56) и српском (29) језику. Периодика је на српском (20) и на француском (14) језику.

Поштујући договор да ће стручњаци БМС наставити са прекоричавањем књига из ове Донације на начин како је то радио искусни књиговезац Цоцек, госпођа Марић је и овога пута донела разнобојну кожу и папир.

Љубазношћу и ангажовањем госпође Марић у нашу Библиотеку су стигла и најновија издања издавачке куће L'Age d'Homme Владимира Димитријевића и књиге Коље Мићевића објављене у Паризу.

Можемо рећи да се поверење које су нам указали супружници Марић полако преноси и на остале добротворе и пријатеље Библиотеке Матице српске.

Д. Мијовић

НАСТАВА ЗА ПОСТДИПЛОМЦЕ У БМС

У Библиотеци Матице српске припремљен је и одржан део наставе за постдипломце Филозофског факултета у Новом Саду. Објављујемо писмо декана Филозофског факултета и проф. др Марије Клеут, упућено управнику БМС Миру Вуксановићу 29. априла 1994. године.

Поштовани господине Вуксановићу,

Према нашем ранијем договору, део предмета Техника научног рада, који се изводи у оквиру постдипломских студија Филозофског факултета у Новом Саду за све студенте филолошких група, одржан је у Библиотеци Матице српске у Новом Саду, 2. 9. и 16. априла 1994. године. Истакнути сарадници Библиотеке Матице српске, Радован Мићић, руководилац Одељења за чување и коришћење библиотечког материјала, Душко Вртунски, руководилац Рефералног центра, Душица Грбић, руководилац Одељења за стару и ретку књигу и легате, Бранислав Ковачевић, информатор, Мирјана Ступар, руководилац Одељења за заштиту библиотечког материјала, и Георг Јовановић, виши препаратор, упознали су зналачки и прегледно будуће магистре наука са најбитнијим аспектима рада своје угледне и значајне установе. Спремно су, врхунски стручно и колегијално одговарали на постављена питања, приредили праву малу изложбу књига, демонстрирали могућности коришћења информационог система и начин заштите књига. Сазнања о могућностима које Библиотека Матице српске пружа научницима биле нашим постдипломцима од велике помоћи у њиховом будућем раду.

Хтели бисмо да Библиотеци Матице српске и на овај начин одамо признање и изразимо захвалност, посебно њеним сарадницима који су нам помогли у извођењу наставе. Надамо се да ће се и овај вид сарадње наших установа наставити и да ће бити на добробит културе.

С поштовањем
Декан Филозофског факултета
Проф. др Милан Трипковић

Шеф одсека за српску књижевност
Проф. др Марија Клеут

У Новом Саду, 29. априла 1994.

НОВА КЊИГА МИРА ВУКСАНОВИЋА

У издању Матице српске објављена је нова књига Мира Вуксановића, управника Библиотеке Матице српске, *Морачник*. Књига је промовисана у Матици 15. јуна 1994. године, а о Вуксановићевом стваралаштву говорили су Момир Војводић, Бошко Ивков, Гојко Јањушевић и проф. др Мато Пижурца. Промоцију књиге је отворио Милорад Грујић, директор Издавачког предузећа Матице српске, а Миро Вуксановић казивао је одломке из *Морачника*.

Момир Војводић напоменуо је да су речи окупљене у *Морачнику* кренуле са једног од родних места српског језика, врела реке Мораче. Сачувани необични рој српских речи својеврсна је потврда да се њима може исказати и обухватити и најмодернија мисао.

Бошко Ивков истакао је да је Вуксановићева поезија писана првим и последњим језиком, језиком завичаја и језиком који представља родну кућу песништва.

Гојко Јањушевић беседио је о језичком благу *Морачника*, наглашавајући својеврсну песничку сагласност са најдубљим елементима народног блага и мудрости.

Миро Вуксановић не понавља се ни идејама ни формом, сматра Мато Пижурца. Језичко памћење писца *Морачника* је верније и неупоредиво богатије смислом од »занатских записа« дијалектолога у којима речи не живе пуним животом.

Учесници у разговору били су сагласни да је *Морачник* мудра и поетски зрела књига која је плод преданог трагања и поетског осмишљавања усменог предања и језичког блага.

К.С.

Бошко Ивков, Миро Вуксановић, Гојко Јањушевић,
Момир Војводић и Мато Пижурца

КОРНЕЛИЈА ОЛАР

Корнелија Олар, библиотекар, ради у Библиотеци Матице српске 20 година. Рођена је 9. јула 1934. године у Банатском Новом Селу. Дипломирала је на Филозофском факултету у Београду на групи за француски језик и књижевност. Краће време радила је у просвети предајући француски и немачки језик. Од септембра 1974. године ради у Библиотеци Матице српске најпре у Одељењу за обраду публикација где ради са књигама на румунском, француском, немачком и осталим романским језицима. Затим прелази у Одељење библиографије Војводине где учествује у изради концепције библиографије монографских публикација. Краће време Корнелија Олар проводи у Одељењу за набавку и размену књига. Године 1985. прелази у Одељење за стару и ретку књигу и легате где ради на обради књига на страним језицима (румунском, француском и немачком). Корнелија Олар учествује у уређењу и обради књига из личних библиотека и библиотечких целина. Један је од библиотекара сарадника на обради књига из личне библиотеке Саве Текелије и Текелијанума, Платона Атанацковића, Ђоке Мијатовића, Аврама Ђукића, Васе Стајића и Јована Јовановића Змаја.

Корнелија Олар радила је на уређењу Спомен библиотеке Српске велике гимназије карловачке обрађујући књиге на страним језицима. Сада је анагажована на пословима обраде страних књига Патронатске библиотеке Српске велике гимназије у Новом Саду.

Учествовала је на више научних и стручних скупова од којих издвајамо Пети југословенско-румунски симпозијум о књижевно-културним везама и реципроцитетима у Београду, 1980. године, затим Сусрете библиографа у Индији од 1983. и 1987. и научни скуп Црнојевића штампарија и старо штампарство на Цетињу 1988. године.

Корнелија Олар учествовала је у припреми неколико изложби. Јуна 1980. године сарађивала је на припреми изложбе и каталога *Књиге и листови народа и народности Војводине* која је постављена и отворена у Паризу. Запажена је и изложба о часопису на румунском језику *Либертате*.

Колегиница Олар била је члан редакције *Библиотекарских новости*, *Годишњака Библиотеке Матице српске* и *Библиографије Војводине*, а сарађивала је на *Библиографији Русина у Југославији 1918-1980. године*.

Корнелија Олар своја богата стручна искуства и знања преноси млађим колегама библиотекарицама. У истраживачком раду из области старе и ретке књиге драгоцено је њено знање више страних језика и старих писама, а посебно старе румунске црквене ћирилице која је веома битна у опису старих румунских ћириличких књига. **К. С.**

Избор из библиографије

Епископска штампарија у Римнику у XVIII веку, Штампарија у Римнику и обнова штампања српских књига 1726, Нови Сад, 5-40 (упоредо на румунском језику)

Бечки штампар Стефан Новаковић и румунска књига (са Лазаром Чурчићем), Зборник за историју, бр. 24, Нови Сад, Матица српска, 1981, 51-66

Извори за српску библиографију XVIII века у Библиографији старе румунске књиге 1508-1830. Јоана Биануа и Нерве Ходоша, Сусрети библиографа '83, Инђија, 1984, 77-80

Библиографија старих румунских књига и И.П. Каратајев, Сусрети библиографа '86-'87, Инђија, 1988, 37-47

Макарије у румунској историографији, Научни скуп Црнојевића штампарија и старо штампарство, Цетиње, 1988 (у штампани)

Штампарија Д. Љубавића из Трговишта у румунској историографији, Годишњак Библиотеке Матице српске за 1991, Нови Сад, 1992, 109-122

Катихизис мали Јована Рајића и румунски преводиоци, Годишњак Библиотеке Матице српске за 1993, Нови Сад, 1994, 67-75.

ОСНИВАЊЕ НАРОДНЕ КЊИЖНИЦЕ У КРЊОЈ ЈЕЛИ

Помагање и подстицање развоја културних и просветних установа има значајно место у повести Матице српске и њене Библиотеке. Ова племенита традиција на најлепши начин настављена је 4. маја 1994. године, оснивањем Народне књижнице у Крњој Јели. Књижницу је основала Библиотека Матице српске, поклоном од 163 књиге, међу којима су и дела Вукова и Његошева, Миљанова, Љубише, Лалића, Чехова и Толстоја, уз књиге из историје и школску лектуру. Књиге могу користити сви Крњојелци, и одрасли и деца, а библиотека је смештена у просторијама Школе »Александар Аго Мандић« у Крњој Јели.

Свечаности оснивања Народне књижнице, поред ђака и становника Крње Јеле, присуствовали су и Радомир Кандић, председник општине Шавник и Милован Булатовић, директор Основне школе »Богдан Котлица« из Боана. Библиотеку Матице српске заступао је њен управник Миро Вуксановић, рођени Крњојелац. На скупу су усвојена Правила Народне књижнице у Крњој Јели и изабран њен Управни одбор. Председник Управног одбора је Јанко Јанковић, секретар учитељ Драган Чуровић, а чланови Бранко Вуксановић, Милован Пекловић и Милица Јекнић, који ће бринути и о смештају, чувању и коришћењу књига.

Свих десет ђака Школе у Крњој Јели добило је пригодне поклоне књига, свесака и школског прибора. Библиотека Матице српске као оснивач сваке године поклањаће нове наслове књига и часописа, а Народна књижница у Крњој Јели са захвалношћу ће примати и дарове других добротвора. На полицама Библиотеке већ се налазе поклон књиге њених првих дародаваца, Књижевне заједнице Новог Сада и књижевника Гојка Јањушевића и Мира Вуксановића.

Ж.В.

НАУЧНИ СКУП ИНФОРМАЦИЈАМА

У организацији Савеза инжењера и техничара Југославије, у Врњачкој Бањи је одржан 7. и 8. априла 1994. године IV научни скуп о систему научних и технолошких информација *Стање и тенденције развоја система научних, технолошких и пословних информација у Савезној Републици Југославији*. Тема скупа је била доста широко конципирана, али је за то било ваљаних разлога: требало је пре свега успоставити континуитет са ранијим скуповима, од којих је последњи организован још пре четири године, у сасвим друкчијим околностима. Резултати овог састанка су скромни: ту није било много новина, али било је ипак међусобног информисања о томе где се шта ради, неки референти су компетентно указали на рационална решења за актуелене прилике, ипак се показало да се о овој важној делатности размишља. Библиотека Матице српске је учествовала са саопштењем о коришћењу компактних дискова, које је поднео Душко Вртунски.

Скуп је био врло добро организован, сви радови су пре почетка рада умножени и окупљени у брошури која ће остати као сведок тренутка и почетног стања у информатологији садашње Југославије.

ДАН НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ СРБИЈЕ

Дан Народне библиотеке Србије свечано је обележен 6. априла 1994. године у Београду уручивањем награде за најчитанију књигу године академику Дејану Медаковићу и пригодном изложбом дела досадашњих лауреата овог вредног признања.

Свечаност је отворио Миломир Петровић, управник Народне библиотеке Србије, који је рекао да је наша људска и патриотска обавеза да се подсетимо дана када је у прах и пепео претворена једна од најзначајнијих ризница културног блага Српског народа. Говорећи о раду Библиотеке у прошлој години, Миломир Петровић истакао је да су

њени основни програми и пројекти, и поред негативног утицаја санкција, успешно реализована.

У име Комисије за доделу награде за најчитанију књигу мр Борјанка Трајковић саопштила је резултате анкете којом је било обухваћено 90 одсто читалаца у народним библиотекама у Србији. Угледно признање припало је Дејану Медаковићу за књигу *Ефемерис (I-IV)*. Примајући награду, академик Медаковић рекао је да је добио најбоље сведочанство да је незнани читалац разумео његову исповедну прозу која је судбину једне породице покушала да поистовети са усудом свога народа. О награђеној књизи и посебно о суптилном преплитању историјских и аутобиографских елемената у сложеном литерарном ткиву *Ефемериса* беседио је академик Никша Стипчевић.

Према жељи Дејана Медаковића изведен је пригодан музички програм, а драмска уметница Маја Димитријевић казивала је одломак из награђене књиге.

Библиотеку Матице српске на свечаности у Београду заступао је њен управник Миро Вуксановић.

Ж.В.

ДАН УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У БЕОГРАДУ

Универзитетска библиотека »Светозар Марковић« у Београду 24. маја 1994. године обележила је Дан Библиотеке и Дан словенске писмености. Свечаност је била посвећена 500-годишњици *Октоиха првогласника*, прве српске штампане књиге. Госте је најпре поздравио Иван Гађански, управник Библиотеке, који је рекао да највећа научна и универзитетска библиотека у нашој земљи опет купује нове часописе и књиге и наставља радове на реконструкцији зграде. У просторијама Библиотеке приређена је изложба *Штампане србуље Универзитетске библиотеке у Београду*. На отварању изложбе говорили су мр Бранислав Брборић, помоћник републичког министра за културу и проф. др Јован Деретић.

У Универзитетској библиотеци у Београду налази се веома вредна збирка ћирилских штампаних књига из XV и XVI века, србуља. Збирка садржи укупно 41 примерак, укључујући неколико мањих одломака ових књига међу којима је и седам примерака из Штампарије Ђурђа Црнојевића.

Аутор изложбе и *Каталога* у коме се налази попис свих примерака штампаних србуља у фонду Библиотеке је Анђа Тошић, библиотекар-саветник и руководилац Одељења за старе књиге и реткости Универзитетске библиотеке. К. С.

БИБЛИОТЕКАРСКИ ГОДИШЊАК ВОЈВОДИНЕ ЗА 1992.

У Градској библиотеци у Новом Саду 2. јуна ове године одржана је промоција *Библиотекарског годишњака Војводине за 1992. годину* који је крајем маја изашао из штампе у издању Друштва библиотечких радника Војводине. Промоцију је отворио Драган Којић, управник Градске библиотеке. Тридесето јубиларно годиште *библиотекарског годишњака Војводине* представили су др Милутин Смиљанић и проф. др Пирошка Чаки.

У чланку Ксеније Минчић-Обрадовић представљени су примерци Теодосијевог *Псалтира* из 1770. године који се налазе у Библиотеци Матице српске. Зузана Штрба пише о *Дечијем одељењу Градске библиотеке у Новом Саду* и о његовој организацији, а о старим књигама у Народној библиотеци у Бачкој Тополи Ђурђица Типолд-Мојзеш. Ђуро Краљ има два прилога у *Годишњаку*, о *125. годишњици библиотеке у Бачкој Паланци* и о *Завичајној збирци у Бачкој Паланци*. О школском листу *Гимназијалац* који су приређивали сомборски ученици Велике државне гимназије пише Иван Ковач. Никола Чанак, Мирослава Пејић и Силвија Бркић написали су текст о *Биомедицинском научном информисању у Војводини* са посебним освртом на Библиотеку Медицинског факултета у Новом Саду. Реч поводом 30 година Сабора библиотекара Срема написала је Нада Субашић, а о *150 година Српске читаонице у Иригу* Радован Мићић. У *Библиотекарском годишњаку Војводине* дат је и Извештај о раду Друштва библиотечких радника Војводине у 1992. години који је саставило Председништво овога Друштва. Рад народних и високошколских библиотека у Војводини, у 1992. години приказали су Жељко Вучковић и Људмила Ивас. *Годишњак* доноси приказе три нове књиге из едиције *Трагови* у издању Библиотеке Матице српске и *Каталога Ћирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске, Књига IV: Псалтири*, које даје Љиљана Спасић. Ту је и преглед писања војвођанске штампе о библиотекарству, као и библиографија последњих десет бројева *Годишњака* коју је припремила Слободанка Черевецки.

У разговору су учествовали Анкица Васић, главни уредник часописа и Радован Мићић који је говорио о актуелним питањима организовања библиотечких радника у нашој Републици од којих ће зависити даља судбина *Годишњака*.

К. Светличић

ФОТОТИПСКО ИЗДАЊЕ УСТАВА ЗА ЧИТАОНИЦУ СРПСКУ У НОВОМ САДУ

У склопу припрема за обележавање 150. година Српске читаонице у Новом Саду, Градска библиотека приредила је фототипско издање *Устава за читаоницу српску у Новом Саду* из 1860. године. Читаоница је своја прва правила добила још приликом оснивања, септембра 1845. године. Међутим, приређивачи Драган Којић и др Владимир Јокановић одлучили су се за издање из 1860. године јер је тада »Устав« потврђен од стране Ц.Кр. српско-банатског Намесништва у Темишвару.

Уз сама правила (Устав) из 1860. године, књига садржи текст Владимира Јокановића *Српска читаоница у Новом Саду*, објављен у *Савременој библиотеци*, 1969. године и фотографије знаменитих личности које су радиле у читаоници и зграда у којима је у свом веку она била смештена.

Јокановић констатује да је у српском народу мало тако значајних културних установа као што је била Српска читаоница у Новом Саду, која је одиграла прворазредну улогу у одбрани српског националног бића у Аустро-Угарској монархији у периоду од 1845. до 1919. године.

Он указује на околности које су утицале да се ова установа формира, о њеном почетном раду и резултатима. Посебно је обрађен период од 1861. године када на њено чело долази др Светозар Милетић, тада најмаркантнија личност у политичком животу војвођанских Срба, будући да читаоница тада постаје носилац свеукупног културног, па добрим делом и друштвено-политичког живота Срба у Угарској.

То показује и чињеница да те године, читаоница оснива Српско народно позориште, као прво стално, и професионално.

У крилу читаонице основано је 1867. године прво српско певачко друштво, а 1868. године »Српско друштво за радиност«.

По ослобођењу и уједињењу Војводине са матицом земљом, 1918. године, читаоница губи, што је сасвим разумљиво, ону улогу коју је имала када је српски народ у Во-

јводини водио борбу за своју националну слободу и независност и свој рад усаглашава са духом времена и промењеним приликама.

Руковођени истином да писана реч представља најуспешнију брану забраву, Градска библиотека у Новом Саду је поменути фототипском издањем и званично започела са прикупљањем грађе и припремама да се поводом јубилеја 150. година Српске читаонице у Новом Саду на до сада најцеловитији начин посведочи о раду ове значајне установе. Због тога користимо и ову прилику да позовемо на сарадњу и помоћ све оне који могу својим прилозима да помогну у реализацији овог издавачког подухвата.

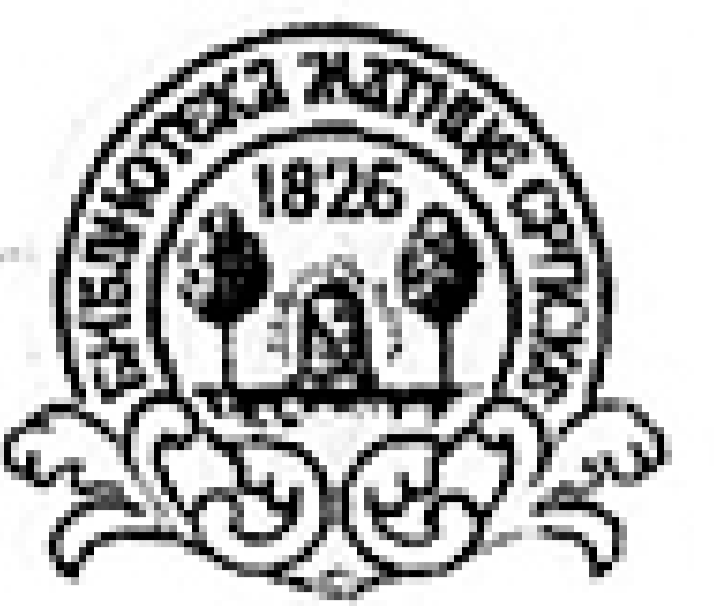
Д. Којић

ПРОМОЦИЈА СРПСКЕ БИБЛИОГРАФИЈЕ

У Народној библиотеци Србије у Београду 12. маја 1994. године свечано је представљено првих десет томова *Српске библиографије: Књиге 1868-1944*, који су део капиталног пројекта националне културе, *Српске ретроспективне библиографије*. Овај грандиозни пројект бележи 500 година српске штампане речи и обухватиће око стотину томова енциклопедијског формата. Сакупљање грађе траје готово четрдесет година и за то време истражени су фондови око 150 наших и светских библиотека.

О објављеним књигама, историјату и значају читавог пројекта говорили су др Нада Поповић-Перишић, министар културе Србије, Миломир Петровић, управник Народне библиотеке Србије, академик Славко Леовац, проф. др Јован Деретић и мр Миодраг Живанов, главни ректор *Библиографије*.

Миломир Петровић истакао је да је ретроспективна библиографија цивилизацијска потреба у сваком времену и културни међаш у историји једног народа. Он је подсетио на историјат настанка овог капиталног дела, од 1954. године када је на иницијативу Друштва библиотекара Србије Савет за науку и културу формирао Комисију за израду Српске ретроспективне библиографије, до величанственог резултата сабраног у десет томова на преко пет хиљада страница, са више од педесет хиљада библиографских јединица. Управник Народне библиотеке, једнако као и остали учесници у разговору, изразио је велику захвалност превасходно стручњацима Библиографског Одељења Народне библиотеке Србије, Библиотеци Матице српске у Новом Саду, Уређивачком одбору и доскорашњем његовом председнику, недавно преминулом академику Ра-

довану Самарцићу, Министарству културе Србије и бројним другим заслужним сарадницима.

Честитавши ауторима на капиталном подухвату, др Нада Поповић-Перишић истакла је његову истраживачку и просветитељску димензију. Ретроспективна библиографија није само богата документација о прошлости, већ и живи инструмент будућег научног и културног развоја.

Академик Славко Леовац рекао је да ће ова библиографија допринети историјском циљу највишег реда - остваривању српског културног и духовног јединства. Књиге овакве врсте раде се једном за сва времена, нагласио је проф. др Јован Деретић, а мр Миодраг Живаног закључио је представљање

ЛИПАРСКЕ ВЕЧЕРИ У СРПскоЈ ЦРЊИ

Од 1. до 8. јуна у Српској Црњи одржане су тридесеттреће *Липарске вечери*, у оквиру којих су приређени разноврсни културно-уметнички програми. Ова традиционална манифестација отворена је у Народној библиотеци »Ђура Јакшић« уручењем књижевне награде »Ђура Јакшић« за 1993. годину песникињи Тањи Крагујевић.

Српске библиографије уз жељу да њени нови томови што пре угледају светлост дана.

Промоцији у Народној библиотеци Србије присуствовали су проф. др Божидар Ковачек, потпредседник Матице српске и члан Редакционог одбора Српске библиографије, Миро Вуксановић, управник БМС и група библиотекара БМС.

Ж.В.

САВЕТОВАЊЕ У СТАРОЈ ПАЗОВИ

Народна библиотека »Доситеј Обрадовић« из Старе Пазове 27. маја 1994. године била је домаћин стручног саветовања на тему »Набавка и обнова књижних фондова у народним библиотекама«. Уз бројне сремске библиотекаре, овом скупу су присуствовали и представници Народне библиотеке Србије, Библиотекарског друштва Србије и Библиотеке Матице српске.

Први део саветовања био је посвећен петогодишњици *Октоиха првогласника*, прве српске штампане књиге. О значају овог јубилеја и начину његовог обележавања у Црној Гори пре сто година говорио је Ратко Чолаковић, управник библиотеке домаћина. Затим је Миро Вуксановић, управник Библиотеке Матице српске, представио књигу *Ђирилицом штампане књиге 15-17. века Биб-*

лиотеке Матице српске, аутора Душице Грбић, Ксеније Минчић-Обрадовић и Катице Шкорић.

У другом делу саветовања говорили су Нада Јанковић о набавци и обнови књижних фондова у народним библиотекама Срема, Радован Мићић о читању, попуњавању фондова и међубиблиотечкој позајмици и Симо Поткоњак о проблему невраћених књига у народним библиотекама. Истакнуто је да попуњавање књижног фонда представља виталну функцију народних библиотека и указано на вишегодишњу кризу набавке, која се мора превазићи у интересу читалаца и развоја библиотека. У дискусији су учествовали мр Драган Бараћ, секретар Заједнице библиотека Србије и Добривоје Младеновић, председник Друштва библиотекара Србије. Они су говорили о активностима стручних асоцијација у нашој Републици на унапређивању обима и квалитета набавке и обнове књижних фондова народних библиотека.

По завршетку стручног дела програма, за учеснике саветовања приређен је сусрет са књижевником Радославом Петковићем.

Треба истаћи да се подружница библиотекара Срема још једном показала као добар организатор, а Народна библиотека »Доситеј Обрадовић« из Старе Пазове као предусретљив и гостољубив домаћин.

Ж.В.

КАКО ОБНОВИТИ КЊИЖНЕ ФОНДОВЕ?

Број читалаца и корисника информација у народним библиотекама у Србији повећава се из године у годину. У исто време обим и стање књижног фонда су све скромнији и тежи и не одговарају потребама ни захтевима читалаца. То је био разлог да Заједница библиотека Србије 20. априла 1994. године организује састанак на коме су учествовали представници Министарства за културу Србије, Народне библиотеке Србије, Библиотеке Матице српске, Народне и универзитетске библиотеке из Приштине, Универзитетске библиотеке »Светозар Марковић«, већих матичних библиотека из Републике и Заједнице издавача Србије.

На састанку је указано да је број набављених књига у библиотекама у Србији у току прошле године сведен на четвртину набавке из 1990. године. Многе библиотеке, нарочито у неразвијеним срединама, нису у току 1993. године купиле ни једну нову

књигу, тако да се сва набавка свела на по један примерак првих издања које је откупљивало Министарство културе.

Учесници у разговору сагласили су се да треба поново успоставити систем координиране набавке књига, а да откуп првих издања остане као стимуланс стваралаштву и издавачкој делатности. Неопходно је да општине као оснивачи библиотека обавезно издвајају наменска средства за куповину књига, на нивоу од најмање 50% потреба библиотеке, а да држава стимулише спонзоре и донаторе кроз пореске олакшице за средства издвојена за набавку библиотечке грађе. Закључено је да се што пре сачини целовит предлог мера и предложи Влади Републике Србије са циљем да се реши проблем набавке књига за све типове библиотека, полазећи од минимума међународних стандарда од 2,5 књига по становнику и имајући у виду остварени ниво у Србији од 1,1-1,3 књиге по становнику.

Ж. Вучковић

ЛУБИЛЕЈ СРПСКОГ ШТАМПАРСТВА

У Народној библиотеци Србије у Београду 29. јуна 1994. године одржана је свечаност у част петстогодишњице штампања *Октоиха правосласника Ђурђа Црнојевића*, прве штампане књиге на српскословенском језику. Скуп је отворио Миломир Петровић, управник НБС.

У холу библиотеке отворена је изложба *Први век српског штампарства* аутора Катарине Мано-Зиси, археографа саветника Народне библиотеке Србије. Приказани су најдрагоценији примерци старих и ретких књига из ризница Народне библиотеке Србије, библиотеке Матице српске у Новом Саду, Универзитетске библиотеке »Светозар Марковић«, Музеја Српске православне цркве и Народног музеја у Београду. Из фонда БМС изложени су *Зборник за путнике из 1536. године* из штампарије Божидара Вуковића, *Зборник за путнике из 1547. године* из штампарије Вићенца Вуковића, *Зборник за путнике (Часловац) из 1566. године*, издање Јакова од Камене реке, *Псалтир из непознате штампарије*, средине 16. века и *Псалтир с последовањем из 1557. године* из Милешеве.

На свечаности је представљена књига *Пет векова српског штампарства 1494-1994. Раздобље српскословенске штампе XV-XVII века*, коју су приредили Митар Пешикан, Катарина Мано-Зиси и Миљко Ковачевић. О овој значајној студији, коју су уз помоћ бројних спонзора издали Народна биб-

лиотека Србије, Српска академија наука и уметности и Матице српска, говорили су академик Мирослав Пантић и епископ шумедијски Сава.

Скуп у Народној библиотеци Србије присуствовали су Миро Вуксановић, управник БМС, и девет библиотекара Матичине књижнице.

Ж.В.

ИЗ БИБЛИОТЕКЕ У БАЧКОЈ ПАЛАНЦИ

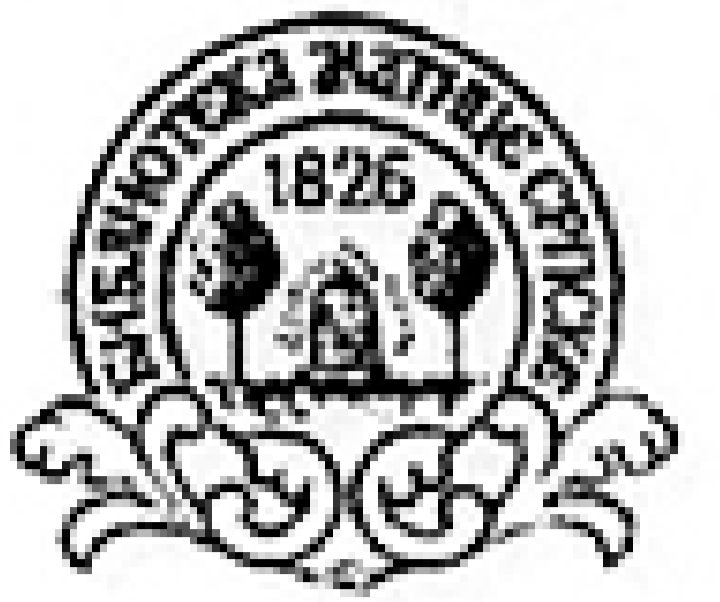
Народна библиотека »Вељко Петровић« у Бачкој Паланци организовала је током протекла 3 месеца 1994. године бројне културне манифестације. У априлу је приредила пригодан програм поводом акције Читалачка значака '93 и том приликом уручила је награде највреднијим учесницима основних школа. Поред своје редовне делатности, у својој Галерији Библиотека је приредила изложбу слика уметника из Вуковара и изложбу акварела и графике Анкице Опрешник и Милана Керца.

Отварање летње баште и позорнице у дворишту Народне библиотеке »Вељко Петровић« обележили су својим присуством песници Раде Обреновић и павле Јанковић-Шоле из Новог Сада и Драгутин Бег из Илока и новосадски глумац Ратко Радивојевић. Том приликом директор бачкопаланачке Библиотеке, Буро Краљ, осврнуо се на 125-годишњицу библиотекарства у овој средини. Очекује се да ће летња позорница унети нове садржаје у летњи културни живот Бачке Паланке с обзиром да ће се свакога дана одржавати такмичења у рецитовању, препричавању, читању, певању, свирању и глуми.

Иначе Народна библиотека добила је и редак поклон од око 200 књига на енглеском језику од господина Самуела Балца некадашњег житеља Бачког Петровца који сада живи у Канади.

Поводом Дана основне школе »Браћа Јовановић« у Тењи су боравили представници Народне библиотеке »Вељко Петровић« и том приликом поклонили су овој школи преко 200 књига и уџбеника.

Ђ. Краљ

ДАРОДАВЦИ

Објављивањем имена дародаваца који су Библиотеци Матице српске поклонили књиге и часописе током априла, маја и јуна 1994. године, желимо и на овај начин да им изразимо искрену захвалност.

Дејан Ајдачић (Београд)
Љубисав Андрић (Нови Сад)
Драгица Анђушић (Рума)
Радомир Батуран (Крушевац)
Стојан Бербер (Сомбор)
Милана Бицици (Нови Сад)
Слободан М. Благојевић (Подгорица)
Божидар Бошковић (Нови Сад)
Бошко Брзић (Будисава)
Димитрије Вујадиновић (Сремски Карловци)
Момчило Вукићевић (Нови Сад)
Никола Вукмировић (Нови Сад)
Драгутин Вукотић (Подгорица)
Милан Вуловић (Нови Београд)
Живојин Гавриловић (Нови Сад)
Милан Давидовић (Београд)
Валентина Девидић (Нови Сад)
Владимир Димитријевић (Лозана)
Жарко Димић (Сремски Карловци)
Урош Дојчиновић (Београд)
Теодор Дујин (Нови Сад)
Јован Дунђерски (Београд)
Милан Живановић (Нови Сад)
Зоран Живковић (Београд)
Слободан Жуњић (Београд)
Милка Ивић (Београд)
Драган Јанков (Нови Сад)
Руди Јанковић (Хандлоу)
Василије Јовановић (Нови Сад)
Славко Јовин (Нови Сад)
Милан Јосић (Загреб)
Љубомир Кљакић (Београд)
Мара Кнежевић (Сомбор)
Станимир Ковчин (Нови Сад)
Предраг Колунџић (Торонто)
Милорад М. Лазич (Београд)
Лили Лашкова (Софија)
Слободанка Луковић (Крагујевац)
Александра Љубинковић (Нови Сад)
Родољуб Маленчић (Нови Сад)
Блажо Мараш (Равно Село)
Боривоје Маринковић (Нови Сад)
Милорад Ј. Мијатовић (Нови Сад)
Вера Миросављевић (Нови Сад)
Новица В. Митић (Београд)
Коља Мићевић (Париз)
Горан Михајловић (Црепаја)
Љубиша Николин (Нови Сад)
Душан Ж. Николић (Нови Сад)
Душан-Владислав Пажђерски (Нови Сад)
Никола Пејић (Нови Сад)
Живан Петковић (Нови Сад)
Илија Петровић (Нови Сад)
Љубинко Пушић (Нови Сад)
Василије Радикић (Нови Београд)
Саша Радоњић (Нови Сад)
Жарко Ружић (Нови Сад)
Епископ шумадијски Сава
Слободанка Станковић-Илић (Књажевац)
Милан Суботин (Нови Сад)
Мирјана Татић (Ветерник)
Ђурђица Типолд (Бачка Топола)
Bhikkhu Hiriko (Тајланд)
Владимир Н. Цветковић (Нови Београд)
Душан Чампраг (Нови Сад)
Лазар Чурчић (Нови Сад)
Радмила Шивић (Нови Сад)

Архив »Кљакић« (Београд)
Библиотека »Глигорије Возаревић«
(Сремска Митровица)
Војни музеј (Београд)
Галерија Матице српске (Нови Сад)
ДОМ (Ниш)
ПП »Золак и Золак« (Будва)
Историјски институт Црне Горе (Подгорица)
K.G. Saug (Минхен)
Књижара, антикварница и књиговезница »Доситеј
Обрадовић« (Београд)
Libertatea (Панчево)
Матица српска (Нови Сад)
ИП Матице српске (Нови Сад)
Министарство културе Србије (Београд)
Народна библиотека (Добој)
Народна библиотека Србије (Београд)
Народни универзитет (Трстеник)
Октоих (Подгорица)
Primorski dnevnik (Трст)
Републички завод за статистику (Београд)
САНУ (Београд)
Српско културно друштво »Сава Мркаљ« (Топуско)
Taejon EXPO Commemorative Foundation (Taejon)
UNESCO (Париз)
FAO (Рим)
ЦАНУ (Подгорица)

In memoriam

Александра Санда Узелац

У Новом Саду 23. маја 1994. године умрла је Александра Санда Узелац, донатор Библиотеке Матице српске. Госпођа Узелац рођена је 1903. године у Сентандреји у угледној српској породици Димшић. После Првог светског рата породица Димшић преселила се у Нови Сад где је Александарин отац, доктор правних наука Александар Димшић изабран за председника Касационог суда.

Године 1926. удала се у Паризу за Теодора Узелца, ваздухопловног пуковника.

Својим племенитим поступцима помогла је обнову и изградњу српских културних споменика. Са својом мајком дала је прилог Српској патријаршији; помогла је изградњу храма Светог Саве у Београду, дала је прилог за обнову манастира Шишатовца, као и за Српску православну цркву у Сентандреји. Као рођака бившег градоначелника Сентандреје Евгена Думчеа из његове богате заоставштине сачувала је многе драгоцености које су преко ње доспеле у Војвођански музеј и Музеј града Новог Сада.

Александра Санда Узелац дала је велики допринос Библиотеци Матице српске оснивањем Фонда Александре Санде Узелац и сестре Ирине за куповину старе и ретке српске књиге за поуну фонда раритета Библиотеке. Из овог Фонда купљене су значајне старе књиге као што су *Рукописна песмарица Василија Петровића* из 1842. године, први и једини број *Будилника* народне просвете из 1851. године, *Осмогласник*, препис Ник. Крупезевића из 1863. године, *Црквено пјеније*, препис Ник. Крупезевића датиран 22. септембра 1863. године, *Рукопис без наслова* из 19. века, као и *Закључења Србског народног сабора држаног у Карловци сремски год. 1861.* Из средстава Фонда откупљена је ретка српска књига из 18. века *Псалтир по новоисправљеној Библији* затим два наслова с почетка 19. века: *Календар или прогностикон.* - У Будиму, 1801. и *Песни различнија на господскија празници.* - У Будиму, 1804.

Кремација Александре Санде Узелац обављена је у Београду, а урна је положена у породичној гробници у Петроварадину.

ИЗ СТРАНИХ ЧАСОПИСА

■ БУДУЋНОСТ БИБЛИОТЕКА

1. део: Технологија књиге

(...) Књига је интегрални елемент друштва и тешко је замислити живот без ње. Она изражава и обликује сопствену културу. Штампана књига, међутим, као и све остале технологије, неће трајати заувек (...)

■ Од козје коже до CD-Rom-а

Где се налази књига у технолошком животном циклусу? Њена претходница биле су глинене таблице из Месопотамије и египатски папируси. У другом столећу пре нове ере египатски фараон Птоломеј основао је у Александрији велику библиотеку папирусних свитака. Он је уједно законом забранио извоз папируса и тако спречио конкуренцију.

Прва књига је вероватно она коју је израдио Еменес II, владар старогрчког града Пергама, користећи стране најфинијег пергамента, спојених по седам заједно и стављених у дрвене корице. Ова техника је омогућила Еменесу да прикупи библиотеку налик на Александријску. У исто време у Кини се такође развила специфична форма књиге направљена од бамбусових трака.

Развојна и зрела фаза књиге обухвата три велика проналаска. Коришћењем дрвених плоча Кинези су изумели технику штампања већ у 8. столећу нове ере. На овај начин је омогућено умножавање књига у више примерака, повећан је и број читалаца, па то нису били више само владари и водећи свештеници. Проналазак који је још више утицао на развој књиге била је примена покретних слова. Кинези и кореанци су то радили већ у 11. столећу. Комплексност азијских писмена спречила је потпуни развој овог раног проналаска. Јохан Гутенберг је у 15. столећу искористио релативну једноставност латиничног писма и одштампао своју Библију 1455. године. То је прво велико дело одштампано у целости покретним словима.

Док је континуирано унапређиван механички и електромеханички процес штампања, сама технологија прављења књига није мењана све до појаве односно до почетка коришћења компјутерске припреме за штампу, која се веома разликује од технике покретних слова. Типографија се сада сматра за део дигиталне обраде - процесирања.

Са крајње усавршеном технологијом, појавио се и лажни претендент у облику »електронске књиге«. Као што је обично случај лажни претендент пружа многе квалитетивне и квантитативне предности. Недавно представљене електронске књиге на CD-ROM-у од стране компаније Сони и још неколико других (такође и CD-ROM са одговарајућим софтвером за персоналне компјутере) пружају еквивалент за хиљаде књига смештених на само једној дискети и великим перспективама за различита претраживања. Моја енциклопедија на CD-ROM-у омогућава ми брза претраживања речи према одређеним логичким правилима што свакако није могуће користећи се »књижном« енциклопедијом у 33 тома. Са осталих CD-ROM-ова које поседујем могу добити и анимирани слике или илустрације. Странице не морају бити у строго одређеном редоследу већ се нижу у складу са захтевима које сам формулишем.

■ Очима посматрача

Дакле у чему је проблем? Као што је и фонографској плочи недостајао, као првом лажном претенденту квалитет оригинала, у случају електронске књиге то су супериорне карактеристике мастила и папира. Пре свега папир не трепери, што је случај са сваком екраном компјутера који емитује 60 до 72 кадра у секунди. Наш вид може да се привикне на такве појаве тек кроз неко време - еволуцијом. Само мали део видног поља

видимо потпуно јасно. Ову јасност одређује такозвана јамица на мрежњачи, тако да део који јасно видимо захвата простор једне речи у видном пољу од 22 инча. Изван јамице имамо само малу резолуцију за светлосне промене. Непрестано треперење адаптера за боју (CGA) или видео графички низ (VGA) тачака екрана наше око прати као кретање што узрокује непрестано померање јамице. То суштински смањује брзину читања што је само један од разлога да је читање преко екрана мање угодно од читања књиге.

Други разлог је контраст. Квалитетно штампана књига има контраст између папира и боје око 120:1. На просечном екрану је овај контраст упола мањи.

Одлучујући проблем је резолуција. Штампана и илустрације у штампаној књизи имају резолуцију од око 600 до 1000 тачака по инчу. Типичан компјутерски екран има само десетину од тога, а нове електронске књиге на CD-ROM-у чак и мање.

Поједини компјутерски екрани су у боји, али они портабл још увек нису. Димензије, тежина и трошкови компјутера величине свеске су веома мали али се не могу поредити са старом добром књигом.

Конечно ту је проблем и расположиви софтвер помоћу којег би се инсталирала огромна база за до сад штампане књиге. У Сједињеним Америчким Државама годишње се штампа око 50.000 нових наслова а милиони књига су у оптицају. Постоје велике тешкоће да се брзо прегледа и обради штампани материјал. Биће потребно много времена пре него што ће електронске базе података моћи да се упореде са богатством штампаног материјала.

Дакле, да ли ће књига трајати заувек? Ако су данас електронске књиге лажни претендент, која врста технологије ће проузроковати застарелост књига? Када ће се то догодити? Какав ће утицај извршити компјутерске (виртуалне) књиге на друштво?

(наставиће се)

Рајмонд Курцвајл

Library journal, Br. 1, 1992.

Избор и превод Људмила Ивас

НОВА КЊИГА МИРОСЛАВА АЛЕКСИЋА

У издању Матице српске недавно је објављена књига *Нема вода* чији је аутор Мирослав Алексић, песник и управник Народне библиотеке »Данило Киш« у Врбасу. Ово је Алексићева трећа збирка песма, након књига *Зигурат* из 1986. и *Попик или чуг* из 1990. године.

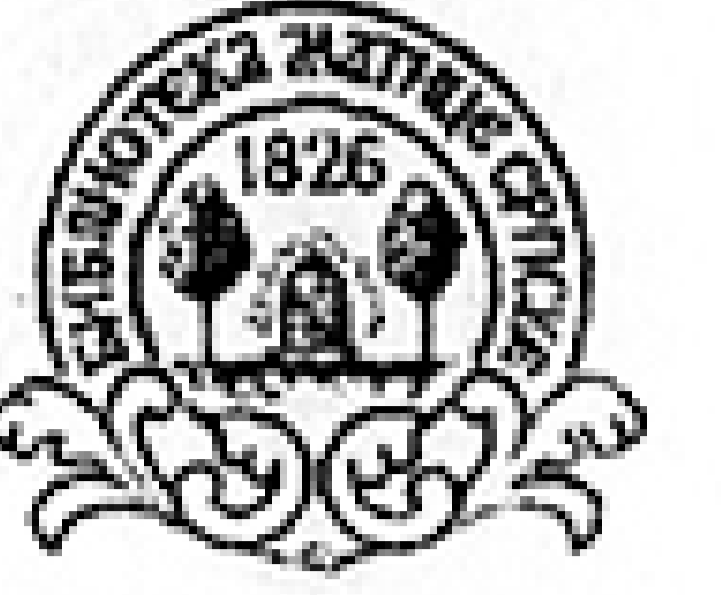
Промоција књиге *Нема вода* одржана је у антикваријату Матице српске 1. априла 1994. године. О поезији Мирослава Алексића говорили су Иван Негришорац и Благоје Баковић, а аутор је казивао стихове из своје нове књиге.

НОВЕ КЊИГЕ (У ШТАМПИ)

Објављујемо наслове нових књига које излазе или су изашле из штампе у Војводини. Скраћени записи излистани су из Базе података Библиотеке Матице српске, за период април-јун 1994. године, а на основу каталогизације нових књига (CIP).

1. АЛЕКСИЋ, Јелена
Амброзија / Јелена Алексић. - Врбас: Дом културе, 1994. - 51 стр.; 20 цм.
2. АНДРИН, Зоран
Песме / Зоран Андрин, Драган Коларов. - Нови Бечеј: Народна библиотека, 1994. - 47 стр.; 19 цм.
3. АЋИМОВИЋ, Мирко
Logika naučne filozofije: ogled o sovjetskoj filozofiji / Mirko Aćimović. - Subotica: "Subotičke novine", 1994. - 373 стр.; 24 цм.
4. АХМЕТОВИЋ, Златко
O treningu plivača / Zlatko Ahmetović. - Novi Sad: Zavod za fizičku kulturu, 1994. - 96 стр.; 24 цм.
5. БАВА, Ioan
Nazbatii candide: si alte fantezii intre doua solstitii / Ioan Baba. - Novi Sad: Libertatea, 1994. - 59 p.: ilustr.; 19 cm.
6. БАБИЋ-БЈЕЛИЋ, Олгица
Гнездо за звезде / Олгица Бабић-Бјелић. - Зрењанин: Градска народна библиотека "Жарко Зрењанин", 1994. - 45 стр.: илустр.; 22 цм.
7. БАРТЕЛМИ, Доналд
Краљ / Доналд Бартелми; превод с енглеског Бранислав Ковачевић. - Нови Сад: Прометеј, 1994. - 141 стр.; 20 цм.
8. БЈЕЛИЋ, Бранко
Politička ekonomija / Branko Bjelić, Kosta Josifidis, Radovan Tomić. - Novi Sad: Futura publikacije, 1994. - 366 стр.: graf. prikazi; 23 cm.
9. БЛАГОЈЕВИЋ, Слободан М.
Увод у право / Слободан М. Благојевић. - Нови Сад: Visio Mundi Academic press, 1994. - 264 стр.; 23 цм.
10. БЛАНЧАРД, Кенет
Jedan minut za menaxment / Kenneth Blanchard, Spencer Johnson; preveo Dragan Monašević. - Novi Sad: Global Book, 1994. - 114 стр.; 17 cm.
11. БОДРИЈАР, Жан
Prozirnost zla: ogled o krajnosnim fenomenima / Žan Bodrijar; s francuskog preveo Miodrag Radović. - Novi Sad: Svetovi, [1994]. - 161 стр.; 30 cm.
12. BORI, Imre
Szenteleky Kornél: monográfia / Bori Imre. - Újvidék: Forum, 1994. - 200 p.; 23 cm.
13. BOSNYÁK, István
Pörök, táborok, emberek: kor- és kortörténeti variációk az ezredvégről / Bosnyák István. - Újvidék: Forum, 1994. - 136 p.; 23 cm.
14. БРАНКОВИЋ, Ђорђе
Хроника Словена Илирика, Горње Мезије и Доње Мезије / Ђорђе Бранковић; с румунског језика превео и издање приредио Стеван Бугарски; уводну студију написала Јелка Ређеп. - Нови Сад: Прометерј, 1994. - 95 стр.; 23 cm.
15. БУЛАТОВИЋ, Мирјана
Песме за дипломирану децу / Мирјана Булатовић; [илустратор и технички уредник Оскар Штефан]. - Нови Сад: Књижевна заједница, 1994. - 65 стр.; 20 cm.
16. ВЕЛИМИРОВИЋ, Николај, владика
Душа Србије / Владика Николај; текстове обрадио и приредио Небојша Кузмановић. - Нови Сад: Књижевна заједница, 1994. - 93 стр.; 29 cm.
17. ВИДОВИЋ, Витомир С.
Ko je ko u svinjarstvu Jugoslavije = Who is who in pig production of Yugoslavia / Vitomir S. Vidović, Snežana Trivunović. - Novi Sad: Asocijacija proizvođača svinja i svinjskog mesa, 1994. - 70 str.; 24 cm.
18. ВУЈИН, Добривој
Пробир / Добривој Вујин. - Сремски Карловци: Културни центар Карловачка уметничка радионица, 1994. - 55 стр.; 20 cm.
19. ВУКИЋЕВИЋ, Момчило
Основи економије. Посебни део, Теорија економске политике: (изабрани аспекти) / Момчило Вукићевић. - Нови Сад: Футура публикације, 1994. - 228 стр.: табеле; 23 cm.
20. ВУКМИРОВИЋ, Никола
Podrum Palić vam priča o vinu / Nikola Vukmirović i Miodrag Kujunčić. - Subotica: Subotičke novine, 1994. - 32 str.; 21 cm.
21. ВУКОВИЋ, Бећир
Црна уметност / Бећир Вуковић. - Нови Сад: Светови, 1994. - 60 стр.; 20 cm.
22. ВУРУНА, Младен
Ogledala: priče / Mladen Vuruna. - Novi Sad: Svetovi, 1994. - 85 str.; 20 cm.
23. ГАЋЕША, Слободан
Tehnologija vode i otpadnih voda / Slobodan Gaćeša, Mile Klačnja. - Beograd: Jugoslovensko udruženje pivara, 1994. - 296 str.: ilustr.; 30 cm.
24. GEROLD, László
Meglelt örökség: tanulmányok, esszék, kritikák a XVIII. századi magyar irodalomról, színházról, hagyományról és modernségről / Gerold László. - Újvidék: Forum, 1994. - 189 p.; 23 cm.
25. ГЕТЕ, Јохан Волфганг фон
Прафауст / Јохан Волфганг Гете; [с немачког превео и уводну радњу сачинио Марко Вишић]. - Нови Сад: Књижевна заједница, 1994. - 84 стр.; 22 cm.
26. ГИНЕКОЛОШКО-акушерска недеља Српског лекарског друштва (38; 1994; Београд)
Зборник радова: XXXVIII Гинеколошко-акушерска недеља СЛД, Београд 2. и 3. јуни, Сава-центар 1994. - Београд: Српско лекарско друштво, Гинеколошко-акушерска секција, 1994. - VII, 459 стр.: граф. прикази; 24 cm.
27. ГРАК, Жилијен
Обала Сирта / Жилијен Грак; с француског превела Јелена Новаковић. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 283 стр.; 21 cm.
28. ГРАНДИЋ, Радован
Погледи Макаренка на значајнија питања у васпитању / Радован Грандић. - Нови Сад: Футура публикације, 1994. - 64 стр.; 21 cm.
29. ГРАХОВАЦ, Спасоје
Башта оца мога / Спасоје Граховац. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 62 стр.; 20 cm.
30. ГРУБОР, Адам
Образовање наставника у функцији технолошког развоја / Адам Грубор. - Сомбор: Учитељски факултет, 1994. - 174 стр.; 24 cm.
31. ГУРЕВИЧ, Арон Јаковљевич

Категорије средњовековне културе / Арон Гуревич; превела с руског Радмила Мечанин. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 380 стр.; 21 цм.

32. GYŰRŰ, Géza

Hirdesd az Evangéliumot: szentbeszédék "C" évre / Gyűrű Géza. - Újvidék: Agapé, 1994. - 248 p.; 20 cm.

33. ДРАЖИЋ, Остоја

Прича о граду / Остоја Дражић. - Нови Сад: "Д-О", 1994. - 115 стр.; 21 цм.

34. ДРОБАЦ, Милорад М.

Rast produktivnosti proizvodnih faktora u poljoprivredama razvijenih zemalja: komparativna analiza / Milorad M. Drobac. - Novi Sad: Feljton: VEKŠ, 1994. - 79 str. : tabele; 24 cm.

35. ЂЕКИЋ, Мирјана

Народно градитељство Војводине - кућа као споменик културе / Мирјана Ђекић; [превод резимеа и легенди Гордана Перц]. - Нови Сад: Покрајински завод за заштиту споменика културе, 1994. 136 стр.: илустр.; 23 цм.

36. ЂЕРИЋ, Зоран

Одушак: (химноде) / Зоран Ђерић. - Нови Сад: Друштво књижевника Војводине, 1994. - 123 стр.: илустр.; 20 цм.

37. ЂУКИЋ, Љубомир

Kaljave Mladice / Ljubomir Đukić. - Kanjiža: pisac, 1994. - 39 str.; 21 cm.

38. ЂУКИЋ, Љубомир

Оковани природњеник / Љубомир Ђукић. - [Кањижа]: аутор, 1994. - 40 стр.; 20 цм.

39. ЂУКИЋ, Станимирка

Речник песме / Станимирка Ђукић. - Нови Сад: Књижевна заједница, 1994. - 58 стр.; 21 цм.

40. ЂУКИЋ, Трифун

Или-Куч: историјски роман / Трифун Ђукић. - Подгорица: Културно-просветна заједница; Нови Сад: Цветник; Приштина: Јединство, 1994. - 187 стр.; 21 цм.

41. ЂУКИЋ, Дубравка

Књига бројева / Дубравка Ђурић. - Сремски Карловци: Културни центар Карловачка уметничка радионица; Ваљево: Књижевна омладина Ваљева, 1994. - 35 стр.; 20 цм.

42. ЕРАКОВИЋ, Тадија

Молитва / Тадија Ераковић; [преводилац за енглески језик Рандал] А. Мајор; фотографије Бранко Лучић... и др.]. - Сремска Каменица: СОС Дечје село "Др Милорад Павловић", 1994. - 210 стр.: фотогр.; 29 цм.

43. ЕТИЌКИ stavovi u perinatologiji / urednici Nada Bregun-Dragić, Josif Milin. - Novi Sad: Medicinski fakultet, 1994. - 206 str.; 24 cm.

44. ZDRAVLJE i životna sredina. - Sremski Karlovci: Nezavisni istraživački centar "Plavi zmaj", 1994. - 56 str.: ilustr.; 21 cm.

45. ЗИМЕЛ, Георг

Проблеми филозофије историје: сазнајнотеоријска студија / Георг Зимел; превела с немачког Душица Гутеша; редактор превода Данило Н. Баста. - Сремски Карловци; Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1994. - 212 стр.; 20 цм.

46. ЗУБОВИЋ, Бранислав

Јутрења / Бранислав Зубовић. - Нови Сад: Б. Зубовић, 1994. - 37 стр.; 20 цм.

47. ИВАНОВИЋ, Иван

Војвода од Лесковца: роман / Иван Ивановић. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 244 стр.; 20 цм.

48. ИВАНОВИЋ, Радомир В.

Писање као судбина: поезика Михаила Лалића / Радомир В. Ивановић. - Нови Сад: Цветник; Приштина: Јединство; Подгорица: Културно-просветна заједница Подгорице, 1994. - 212 стр.; 21 цм.

49. ИЛИЋ, Драгутин

Аутобиографија одлазећега / приредио и предговор написао Сава Дамјанов. - Нови Сад: Соларис. 1994. - 125 стр.; 20 цм.

50. ИЛИЋ, Слободан

Никад нећу знати о чему говорим / Слободан Илић. - Сремски Карловци: Културни центар "Карловачка уметничка радионица"; Горњи Милановац: Дечије новине, 1994. - 64 стр.; 20 цм.

51. ИНИЋ, Милан

Strategija i taktika sprečavanja saobraćajnih nezgoda / Milan Inić. - Novi Sad: Institut za saobraćaj Fakulteta tehničkih nauka, 1994. - 162 str.: ilustr.; 24 cm.

52. ИСТОРИЈА медицине и здравствене културе на тлу данашње Војводине.

V 1 / [аутори Ференц Бала ... и др.]. - Нови Сад: Матица српска: Српска академија наука и уметности, Огранак у Новом Саду, 1994. - 352 стр.: илустр.; 24 цм.

53. ЈОВАНОВИЋ-Змај, Јован

Досетке и наивности из дечијег света / Јован Јовановић Змај. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 116 стр.: илустр.; 19 x 21 цм.

54. ЈОСИФИДИС, Коста

Makroekonomija / Kosta Josifidis, Đorđe Đukić; redaktor Kosta Josifidis. - Novi Sad: Savez ekonomista Vojvodine, 1994. - X, 416 str.: ilustr.; 24 cm.

55. JUGOSLOVENSKI seminar o primeni CAD tehnologije (1; 1994; Novi Sad)

CAD forum / V jugoslovenski seminar o primeni CAD tehnologija, Novi Sad: Vojvodina PRO-ING '46, 1994. - 187 str.: graf. prikazi; 30 cm.

56. ЈУГОСЛОВЕНСКИ симпозијум о вантелесној оплодњи (1; 1992; Нови Сад)

Prvi jugoslovenski simpozijum o vantelesnoj oplodwi, Novi Sad 30.10.1992: zbornik radova. - Novi Sad: Ginekološko-akušerska sekcija SLD [etc.], 1994. - 137 str.; 23 cm.

57. JUNG, Károly

Őrszerek könyve / Jung Károly. - Újvidék: Forum, 1994. - 134 p.: ill.; 23 cm.

58. КАРАНОВИЋ, Војислав

Стрми призори / Војислав Карановић. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 60 стр.; 21 цм.

59. КАРАЏИЋ, Миро

Kralj poroka / Miro Karadžić. - Novi Sad: Četvrti talas, 1994. - 70 str.; 20 cm.

60. КИШГЕЦИ, Јан

Konoplji hvala / Jan Kišgeci; [crteži Martin Jonaš; prevod na engleski Đorđe Krivokapić]. - Beograd: Nolit; Novi Sad: Novosadsko izdavačko trgovinsko preduzeće, 1994. - str. 96 str.: ilustr.; 22 cm.

61. КЛАЈН, Иван

Писци и писмењаци / Иван Клајн. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 292 стр.; 13 x 20 цм.

62.

КНЕЖЕВИЋ, Александар

Medicinska psihologija / Aleksandar Knežević, Vojslav Nikolić, Danka Filipović. - Novi Sad: Medicinski fakultet, 1994. - 74 str.: ilustr.; 23 cm.

63. КОЛУМБО, Кристофор

Dnevnik sa plovidbe / Kristofor Kolumbo; sa špan-skog preveo Ljubomir V. Ristanović. - Novi Sad: DOO Educa, 1994. - 144 str.: slika K. Kolumba; 25 cm.

64. КОЛУНЦИЋ, Предраг

- Реквијем у Београду / Предраг Колунџић. - Нови Сад: аутор, 1994. - 460 стр.; 28 цм.
65. КОСТЕЉНИК, Гавријел
Жалосцинки - Серенци и милеј: (по народним руск.[им] шпивану у VI шпиваньох) / Габор Костелник Гомзов; публикација текста и уводне слово Александер Д. Дуличенко. - Нови Сад: Руске слово, 1994. - 78 б.; 24 цм.
66. КОСТИЋ, Светозар
Brzina vozila kao faktor bezbednosti drumskog saobraćaja: mogućnosti signalisanja bezbedne brzine na putevima / Kostić Svetozar. - Novi Sad: Fakultet tehničkih nauka, Institut za saobraćaj, 1994. - 220 str.; 23 cm.
67. КОШАРКА: антологија тренерских казивања / приредио Милутин Лута Павловић. - Нови Сад: М.Л. Павловић, 1994. - 252 стр.: илустр.; 25 цм.
68. КРИСТЕВА, Јулија
Црно сунце: депресија и меланхолија / Јулија Кристева; превод са француског Младен Шукало. - Нови Сад: Светови, 1994. - 325.: илустр.; 17 цм.
69. КРСТИЋ, Бошко
Subotičke senke / Boško Krstić. - Subotica: Subotičke novine, 1994. - 204 str.: илустр.; 24 cm.
70. КУКИН, Александар
Pedologija. Knj. 1, Agrogeologija: stene i minerali - podloga za obrazovanje zemljišta / Aleksandar Kukin, Vladimir Hadžić. - Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, 1994. - 179 str.: илустр.; 23 cm.
71. LÁNCZ, Irén
Szó, szöveg, jelentés; szövegtani és stilisztikai elemzések / Lánicz Irén. - Újvidék: Forum, 1994. - 166 p.; 21 cm.
72. ЛИПО, Анђело
Nevidljiva pčela = L'ape invisible / Anđelo Lipo; prevod sa italijanskog Dragan Mraović. - Sremski Karlovci: Krovovi, 1994. - 51 str.; 20 cm.
73. LOVAS, Ildikó
Kalamáris: novellák / Lovas Ildikó; [Kovács Attila fotóival]. - Újvidék: Forum, 1994. - 78 p.: ill.; 20 cm.
74. LOMEN, Ján
Ludovky v tanečnom rytme valčíky, polky, čardáše jednoducho: 100 slovenských ľudových piesní zameraných pre kapely, žiakom na hudobnú výchovu, hudobným školám samoukom, kultúrno-umeleckým spolkom a všetkým milovníkom ľudových piesní / Ján Lomen. - Kysáček: autor, 1994. - 1 omot ([8], 108 listova): note; 21 cm.
75. ЛУКИЋ, Драган
Возач дечјих колица: песме за малу децу / Драган Лукић; илустровао Александар Недовић. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 145 стр.: илустр.; 21 цм.
76. MAGYAR, László
Életek, iratok / iratok, életek: egy levéltáros írásaiból / Magyar László. - Újvidék: Forum, 1994. - 146 p.: ill.; 24 cm.
77. МАКСИМОВИЋ, Десанка
Лептирова успаванка: песме за децу / Десанка Максимовић; [избор Милица Мићић Димовска; илустрације и ликовна опрема Сузана Кубинец]. - Нови Сад: Матица српска, 1994. 73 стр.: илустр.; 21 цм.
78. МЕХАНИЗОВАНА производња семenskог кукоруза: monografija = Mechanization production of seed maize: monograf / Nikolić R. ... [et al.]. - Novi Sad: Institut za poljoprivrednu tehniku: Institut za ratarstvo i povrtarstvo: Pobeda - Holding DD, 1994. - 188 listova: илустр.; 30 cm.
79. МЕХАНИЗОВАНА производња страних žita monografija = Mehanization of small grain production monograph / Savić, M.[Milivoje] ...[et al.]. - Novi Sad Poljoprivredni fakultet, Institut za poljoprivrednu tehniku, 1994. -II 108 str.: илустр.; 24 cm.
80. Мизъ, Роман
Свјашћеники Осјецког викаријата. [Кн.] 2 / Роман Миз. - Нови Сад: V рекокатоліцка парохија св. Петра и Павла, 1994. - 112 б.: илустр.; 19 цм.
81. МИЛИН, Јосиф
Histologija / Josif Milin. - Novi Sad: Visio Mund Academic Press, 1994. - 284 str.: илустр.; 31 cm.
82. МИЛОШЕВИЋ, Мирјана
Seme / Mirjana Milošević, Milutin Ćirović. - Novi Sad: Institut za ratarstvo i povrtarstvo, 1994. - 233 str.: илустр.; 24 cm.
83. МИРКОВИЋ, Зоран
Оптика: интегрална теорија светлости / Зоран Мирковић. - Нови Сад: Новопис, 1994. - 126 стр.: илустр.; 24 цм.
84. МИТРОВИЋ, Мирјана
Traumatizam u dece / Mirjana Mitrović i saradnici. - Novi Sad: Visio Munci Academic Press, 1994. - 117 str.: graf. prikazi; 22 cm.
85. МИЋОВИЋ, Милован
Apatrid / Milovan Mićović; [ilustracije Branislav Marić]. - Novi Sad: Pobeda, 1994. - 35 str.: илустр.; 22 cm.
86. МОГИН, Павле
Strukture podataka i organizacija datoteka: priručnik za auditorne i laboratorijske vežbe / Pavle Mogin, Ivan Luković. - Novi Sad: Student, 1994. - VIII, 163 str.: graf. prikazi; 23 cm.
87. NÉMETH, István
Kánaáni történetek: önéletrajzok, vallomások / közreadja Németh István. - [Újvidék]: Forum, [1994]. - 185 str.; 20 cm.
88. НЕНАДИЋ, Милан
Уточиште / Милан Ненадић. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 48 стр.; 22 цм.
89. ОБРАДОВИЋ, Радивој
Птице грабљивице Бачке / Обрадовић Радивој. - Апатин: Еколошко друштво, 1994. - 48 стр.: илустр.; 16 цм.
90. ОЛИВА, Акиле Бонито
Priručnik za letenje / Akile Bonito Oliva; prevod sa italijanskog Mirela Radosavljević. - Novi Sad: Svetovi, 1994. - 162 str.; 17 cm.
91. ОТОВИЋ, Владимир
Белешке на белинама Његошевих књига / Владимир Отовић. - Нови Сад: Библиотека Матице српске, 1994. - 145 стр.: илустр.; 23 цм.
92. ОТОРИНОЛАРИНОЛОГИЈА: практикум за студенте медицине и стоматологije / Ž. [Živko] Majdevac... [et al.]. - Novi Sad: Medicinski fakultet, 1994. - 166 str.: илустр.; 23 cm.
93. ПАДЕЈСКИ, Павле А.
Битка на Косову / Павле А. Падејски. - Нови Сад: Папирус, 1994. - 95 стр.; 20 цм.
94. ПЕРОВИЋ, Миленко А.
Početak u filozofiji: (uvodenje u hegelovu filozofiju) / Milenko A. Perović. - Novi Sad: Izdavačka kuća Vrkić, 1994. - 285 str.; 23 cm.
95. ПЕТРОВИЋ, Зоран
Село Сакуле а у Банату. Књ. 2 / Зоран Петровић; [опремио и илустровао Душан Ристић]. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 296 стр.: илустр.; 23 цм.
96. ПЕТРОВИЋ, Илија
Присаједињење Срема Србији 1918. године / Илија Петровић. - Рума: Завичајни музеј ... [и др.], 1994. - 80 стр.: илустр.; 21 цм.
97. ПЕТРОВИЋ, Миодраг

Коњ који је имао зелено срце као дрво / Миодраг Петровић; [илустрације Милић од Мачве]. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 33 стр.: илустр.; 17x25 cm.

98. ПИЈАЖЕ, Жан

Увод у генетичку епстемологију: математичко мишљење / Жан Пијаже; превела с француског Светлана Стојановић. - Сремски Карловци; Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1994. - 321 стр.; 20 cm.

99. ПИЈЕТРАФЕЗА, Лоредана

Večni zvuci = Sueni eterni / Loredana Pijetrafeza; prevod sa italijanskog Dragan Mraović. - Sremски Karlovci: Krovovi, 1994. - 48 str.; 20 cm.

100. PRAKTIKUM za laboratorijske vežbe iz tehnoloških operacija: (dijagrami, nomogrami i tabele) / Milan Sovilj ... [et al.]. - Novi Sad: Tehnološki fakultet, 1994. - 1 knj. (razl. pag): ilustr.; 24 cm.

101. PRAKTIKUM fizičke dijagnostike: sa osnovama interne propedeutike / Ivković-Lazar T.[Tatjana] ... [et al.]; urednik Lazar Lepšanić. - Novi Sad: Medicinski fakultet, 1994. - 186 str.: ilustr.; 24 cm.

102. PRIČE iz klasičnog Japana / izabrao, priredio i preveo Dejan D. Marković. - Novi Sad: Svetovi, 1994. - 187 str.; 18 cm.

103. ПРОСВЕТНА повесница Сомбора; од Норме до Учитељског факултета; 1773-1993 / [уредила Јелена Косановић; сарадници Томислав Цветковић... и др.]. - Сомбор: Учитељски факултет, 1994. - 80 стр.: илустр.; 25 cm.

104. ПУШИЋ, Миленко

Hidraulika podzemnih voda: (stacionarna strujanja) / Milenko Pušić. - Novi Sad: Slavija-press, 1994. - 157 str.: илустр.; 25 cm.

105. РАДУЛОВИЋ, Сава

Црна Гора: поема / Сава Радуловић. - Нови Сад: Цветник, 1994. - 31 стр.; 18 cm.

106. РАДУЛОВИЋ, Сава

Косовска ходочашћа / Сава Радуловић. - Нови Сад: Цветник, 1994. - 68 стр.; 18 cm.

107. REGIONI i građani: zbornik radova. - Subotica: Subotičke novine, 1994. - 176 str.; 24 cm.

108. ROSU, Costa

Epigramiști români din Vojvodina: antologie / Coșta Roșu; prefata, antologie și note bio-bibliografice de Costa Roșu; [coperta și desenele interioare Doru Bosiock]. - Uzdin: Tibiscus, 1994. - 108 p.: илустр.; 17 cm.

109. РУЖЕ, Жилбер

Музика и транс: нацрт једне опште теорије односа музике и опседнутости / Жилбер Руже; превела с француског Јелена Стакић. - Сремски Карловци; Нови Сад: З. Стојановић, 1994. - 381 стр.; 30 cm.

110. РУКАВИНА, Влада

Истина се не да сакрити: афоризми / Влада Рукавина. - Нови Сад: Књижевна заједница, 1994. - 59 стр.; 21x30 cm.

111. РШУМОВИЋ, Љубивоје

Певанка / Љубивоје Ршумовић. - Зрењанин: Градска народна библиотека "Жарко Зрењанин", 1994. - 63, 63 стр.; 22 cm.

112. САЛАИ, Сузана

Tržišno komuniciranje / Suzana Salai, Ivan Hegediš. - Subotica: Ekonomski fakultet: Subotičke novine, 1994. - 190 str.: graf. prikazi; 23 cm.

113. SELEKCIJA i ukrštanje svinja / Vitomir S. Vidović...[et all.] - Novi Sad: APROSIM, 1994. - 97 str.: илустр.; 24 cm.

114. СЕНТ-ЕГЗИПЕРИ, Антоан де

Noćni let / Antoan de Sent-Egziperi; preveo Ivan Kušan. - Novi Sad: Solaris, 1994. - 80 str.; 21 cm.

115. SZABÓ, Ferenc

Igaz-e, hogy...? A keresztény világnézet ideológia? / Szabó Ferenc. - Róma: A Vatikáni Rádió Magyar Részlege; Novi Sad: Agapé, 1994. - 32 p.; 17 cm.

116. SZENT-GÁLY, Kata

Imádság-töredékek / Szent-Gály Kata. - Novi Sad: Agapé 1994. - 144 p.; 21 cm.

117. СИМИЋ, Срђан

Хијенин осмех: збирка песма / Срђан Симић. - Сремски Карловци: Кровови, 1994. - 32 стр.; 20 cm.

118. СЛАДОЈЕВ, Спасенија Цана

Госпођо ноћ / Спасенија Цана Сладојев. - Нови Сад: МП "Студент", 1994. - 75 стр.; 30 cm.

119. СРПСКИ одговор / [разговоре водио] Јован Јањић. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 219 стр.: илустр.; 24 cm.

120. СТЕВАНОВИЋ, Бранко

Врло друштвена игра: записи / Бранко Стевановић. - Нови Сад: Књижевна заједница, 1994. - 56 стр.; 30 cm.

121. СТЕФАНОВИЋ, Мирјана

Златне рибице / Мирјана Стефановић; илустровао Душан Димитров. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 70 стр.: илустр.; 30 cm.

122. СТЕФАНОВИЋ, Мирослав

Пространство, плаво Попов : Стева / Мирослав Стефановић. - Нови Сад: Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за информације, 1994. - 284 стр.: илустр.; 24 cm.

123. СТРЕЗОСКИ, Владимир Ц.

Proračuni stacionarnih režima elektroenergetskih sistema / Vladimir C. Strezovski, Dragan S. Popović. - Novi Sad: Fakultet tehničkih nauka, 1994. - VII, 146 str.; 30 cm.

124. ТЕКСТОН, Чарлс

DNK, dizajn i poreklo života / Charles B. Thaxton; [prevod s engleskog Miroslav Čizmanski]. - Bački Petrovac: Hrišćanski evangelizacioni centar, 1994. - 23 str.; 18 cm.

125. ТЕМИШВАРСКИ зборник. 1 / главни и одговорни уредник Божидар Ковачек. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 314 стр.; 23 cm.

126. TEST pitanja iz dermatovenerologije / urednik Mirjana Poljački. - Novi Sad: Medicinski fakultet, 1994. - 64 str.; 23 cm.

127. TEST-pitanja iz fiziologije / urednik Vesna Ivetić. - Novi Sad: Medicinski fakultet, 1994. - 104 str.: graf. prikazi; 23 cm.

128. ТИМОТИЈЕВИЋ, Божидар

Црвенкапина бака и вук: најмање приче за најмању децу / Божидар Тимотијевић; илустровао Александар Педовић. - Нови Сад: Матица српска, 1994. - 23 стр.: илустр.; 21 cm.

129. TÚL az óperencián: Benedek Elek és mások meséi / [illusztrálta Mirko Stojnić]. - Újvidék: Forum, 1994. - 210 p.: ill.; 24 cm.

130. ТУТОРОВ, Милан

Četiri zrenjaninske drame / Milan Tutorov. - Zrenjanin: Gradska narodna biblioteka "Žarko Zrenjanin", 1994. - 226 str.; 25 cm.

131. UTASI, Csaba

Vér és sebek: tanulmányok, kritikák / Utasi Csaba. - Újvidék: Forum, 1994. - 286 p.; 24 cm.

132. УТВИЋ, Ђорђе

Српска православна црква у Јаску / Ђорђе Утвић. Јазак: Књижевна задруга "Другари", 1994. - 66 стр.: илустр.; 20 cm.

133. ХЕСИОД

Послови и дани / Хесиод; [еп са старохеленског превео, увод и коментаре сачинио Марко Вишић]. - Нови Сад: Књижевна заједница, 1994. - 97 стр.; 21 цм.

134. ЦИГАНЧИЦА: српске игре подвоје у Војводини. - Нови Сад: Пролеће на ченејским салашима - ПЧЕСА, 1994. - 344 стр.: илустр., ноте; 24 цм.

135. ЦИНГАРА, Александар
Динамика и регулација процеса / Александар Цингара [и] Михаило Перуничкић. - Нови Сад: Технолошки факултет, 1994. - XII, 278 стр.: фраф. прикази; 29 цм.

136. ЦИНДРИЋ, Петар
Sorte vinove loze: metode i rezultati ispitivanja / Petar Cindrić, Nada Korać, Vladimir Kovač. - Novi Sad: Prometej, 1994. - 326 str., [16] str. sa ilustr. u boji; 22 cm.

137. CSAPÓ, Julianna
A jugoszláviai magyar irodalom 1990. évi bibliográfiája / Csapó Julianna. - Újvidék: A Hungarológiai Szak Magyar Tanszéke: Forum, 1994. - 184 p.; 24 cm.

138. ЧАЂЕНОВИЋ, Јован
Побједници времена: огледи и критике / Јован Чађеновић. - Нови Сад: "Цветник"; Подгорица: Културно-просвјетна заједница Подгорице, 1994. - 288 стр.; 21 цм.

139. ЧЕНДЛЕР, Рејмонд
Playback / Rejmon Čendler; preveli s engleskog Jasna i Sveta Jovanov. - Novi Sad: Solaris, 1994. - 169 str.; 21 cm.

140. ЏОНСОН, Спенсер
Jedan minut za sebe: [kako upravljati svojim najvrednijim adutom] / Spencer Johnson; prevela Branka Nikolić. - Novi Sad: Global Book, 1994. - 140 str.; 17 cm.

141. ШАРКИЋ, Срђан
Pravne teorije i institucije antike. I 1 / Srđan Šarkić, Antun Malenica. - Novi Sad: Pravni fakultet, Centar za izdavačku delatnost, 1994. - 150 str.; 24 cm.

142. ШЕВИЋ, Радмила Б.
Adverbi u zbirci pisama porodice Paston (1424-1501): morfološka i sintaksička analiza / Radmila B. Šević. - Novi Sad: Institut za strane jezike i književnost, 1991. - 203 str.; 23 cm.

143. ШЕПАРД, Сем
Мотелске хронике / Сем Шепард; превод с енглеског Бранислав Ковачевић. - Нови Сад: Прометеј, 1994. - 118 стр.; 20 цм.

144. ШЕЋЕРОВ Соколовић, Радмила
Zaštita okoline od zagađenja hemijske industrije. Deo 1, Metode prečišćavanja otpadnih voda / Radmila Šećerov Sokolović, Slobodan Sokolović. - Novi Sad: Tehnološki fakultet, 1994. - 149 str.: ilustr.; 23 cm.

145. ШТРБАЦ, Перо
Osnovi poljoprivredne zoologije / Pero Štrbac. - Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, 1994. - X, 293 str.: ilustr.; 30 cm.

146. ШЋЕКИЋ, Вучина
Дан који недостаје / Вучина Шћекић. - Сремски Карловци: Кровови, 1994. - 40 стр.; 20 цм.

В Е С Т И

гласило Библиотеке Матице српске

излази тромесечно

Уредништво

Миро Вуксановић

(главни уредник)

Жељко Вучковић, Ксенија Светличић

Дизајн

Реља Дражић

Издавач

Библиотека Матице српске

Нови Сад, Матице српске 1

Штампа

Футура публикације

Нови Сад, Каће Дејановић 21, 395008

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Основана 1826. године

Данас има 2.600.000 књига и других публикација

Читаонице

Општа читаоница

Читаоница за периодику и

истраживачки рад

Читаоница раритета за научни рад

Радно време

од 7,30 до 19,30,

суботом до 13,30

Телефони

021	615 599	центра
	28 747	информатори
	25 859	реферални центар
	29 749	матично одељење
	28574	телефакс

Адреса

21000 Нови Сад, Матице српске 1